

HANNES RÅSTAM
PRÍPAD THOMASA QUICKA

Ako sa rodí sériový vrah

Ljndeni

Prípád Thomasa Quicka

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Ljndeni

Hannes Råstam
Prípád Thomasa Quicka – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2021

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA

Ljndeni

PRÍPAD THOMASA QUICKA

HANNES RÅSTAM

PRÍPAD THOMASA QUICKA

Ako sa rodí sériový vrah

Ljndeni

Mojim detom

Človek túži byť milovaný.
Ak nie je, chce byť obdivovaný,
ak sa mu nesplní ani to, chce byť obávaný,
alebo aspoň nenávidený a opovrhovaný.
Túžime v ľuďoch vyvolať nejaký pocit.
Duša sa trasie pred prázdnotou
a dožaduje sa kontaktu za každú cenu.

HJALMAR SÖDERBERG: *Doktor Glas*

Obsah

Predslov	15
ČASŤ I.	19
Súdna psychiatrická klinika v Säteri, pondelok 2. júna 2008	21
Muž zo Säteru	23
Na titulných stranách	29
Charles Zelmanovits	33
Jazero Appojaure	37
Yenon Levi	46
Therese Johannesenová	50
Skeptici	54
Trine Jensenová a Gry Storviková	58
Johan Asplund	59
Prestávka	61
Prečo sa priznali?	63
List Sturemu Bergwallovi	69
Rozhovory s Janom Olssonom	70
Pustovník	73
Ujo Sture	76
Súdna psychiatrická klinika v Säteri, štvrtok 28. augusta 2008	80
Objav	82
Slepá koľaj	89
Previerka výpovede v Ørjeskogen	90

Súdna psychiatrická klinika v Säteri, streda 17. septembra 2008	104
Obrat	107
ČASŤ II.	113
Život v klamstve	115
Prichádza sériový vrah	118
Výnimočný pacient	123
Závislosť a terapia	130
Výlet k jazeru	135
Vážna hra	138
Blúdenie v slepých uličkách	152
Návraty do minulosti	163
Stureho alibi	169
Súboj lekárov	175
Birgitta Ståhleová preberá opraty	182
Uzavreté otázky	191
Zmiznutie Charlesa Zelmanovitsa	192
Kognitívne vypočúvacie techniky	206
Morbídna šou	213
Nočné pochybnosti	222
Tím sa rozrástá	234
Posledný obyvateľ	243
Vyradení súrodenci	244
Vyradená hodina	249
Mnohopočetná osobnosť	259
Zúrivý rev	266
Konfrontácia	271
Prípád Yenona Leviho	279
Sten-Ove píše	281
Pojednávanie na súde v Gällivare	285
Nezdary	292
Quickova komisia kolabuje	308

Súdny proces v prípade vraždy Yenona Leviho	315
Do Ørjeskogen!	320
Zohraný tím	328
Archeologické vykopávky	336
Rozlúštený kód	342
Da capo	355
Rozhovor s prokurátorom	365
Rozhovor s obhajcom	371
Chyba systému	381
Dokumentárne filmy v SVT	389
ČASŤ III.	391
Karta sa obracia	393
Trináť šanónov	400
Kriminálny reportér	406
Posledný diel skladačky	415
Stretnutie s novinárom	420
Doslov	423
Závet hľadača pravdy	425
Chronológia Stureho Bergwalla/Thomasa Quicka	453

POROZPRÁVAM VÁM príbeh o sériovom vrahovi Thomasovi Quickovi, ktorý v časovom rozpätí takmer tridsiatich rokov zavraždil viac ako tridsať ľudí: dospelé ženy i mužov, mladých ľudí aj deti. Prvýkrát vraždil v roku 1964, keď mal len štrnásť. Spôsob, akým to vykonal, niesol jasné znaky všetkých jeho budúcich vražd. Beštiálne sexuálne vraždy, pri ktorých obeť znásilňoval, mučil a rozštvrcoval. Pil ich krv, jedol časti tiel a niektoré kúsky si bral so sebou domov ako trofeje, aby pomocou nich udržoval svoje predstavy živé, až kým si nenájde ďalšiu obeť. Telá obetí zakopal alebo len tak pohodil niekde pri ceste.

Čo sa týka beštiality a počtu obetí, nepatrí Thomas Quick ani v rámci kriminologických kritérií k bežným sériovým vrahom. Nachádza sa niekde na vrchole zoznamu vrahov histórie kriminalistiky západného sveta. V mnohých ohľadoch bol dokonca jedinečným. V opise jeho osoby, ktorý dominoval vo švédskych médiách i v predstavách ľudí posledných pätnásť rokov, však bol jeden problém: nič z toho, čo bolo uvedené vyššie, sa nestalo. Všetko je to výmysel. Thomas Quick nikdy nikoho nezavraždil, dokonca žiadnu zo svojich údajných obetí ani len nestretol. Quick bol len výplodom fantázie a zhmotnením zla v jeho najkrajnejšej podobe, výtvorom ľudí z jeho okolia.

Hannes Råstam nám priniesol jeho skutočný príbeh. Príbeh o Sturem Bergwallovi, narodenom v roku 1950 vo štvrti Korsnäs v meste Falun, ktorý už od raného detstva trpel viacerými fyzic-

kými i psychickými ochoreniami, polovicu svojho života strávil na psychiatrii a už ako mladík sa stal ťažko závislým od alkoholu, drog a liekov. Râstam v knihe vysvetlil, ako sa mohlo stať, že náš právny systém za asistencie psychiatrie vytvoril z ťažko psychicky chorého človeka a mýtomana sériového vraha.

Bol to sám Râstam, ktorý nielenže o týchto udalostiach napísal knihu, ale postaral sa aj o to, aby celá pravda vyšla na povrch. Odhalil tak skutočných darebákov, ktorí sa o túto lož zaslúžili.

Pochybovači a skeptici tu, samozrejme, boli už od začiatku deväťdesiatych rokov, keď sériový vrah Thomas Quick začal vyčítať v našom podvedomí. Čisto z časového hľadiska vstúpil Hannes Râstam do celého prípadu pomerne neskoro. Nijako zvlášť sa nepodobá na Johna Wayna, Jamesa Bonda či na švédskeho Carla Hamiltona. Vysoký, chudý novinár s rezervovaným, no korektným vystupovaním, občas s miernym úsmevom na perách. O „našom sériovom vrahovi“ natočil tri dokumentárne filmy, kde sa mu Quick na poslednú chvíľu priznal, že si to, bohužiaľ, celé vymyslel. Dokonca vďaka nemu vieme, čo a kto k tomu Quicka viedol.

Bolo to presne ako v starých filmoch z môjho detstva, kde kavaléria zvykla za zvuku dupotajúcich kopýt, fanfár a s vytasenými šablami pricvárať v úplne poslednej chvíli. Tentoraz jej však velil investigatívny reportér, ktorý sa zrazu vo všetkom podstatnom navylas podobal Johnovi Waynovi z westernov.

Všetka česť pochybovačom a skeptikom, no je to práve tá malá, odvážna skupina obyčajných novinárov, vedcov, obhajcov a tých, čo sa neboja biť za dobrú vec, a to i napriek tomu, že väčšina ostatných ľudí by si na ich mieste už dávno zmenila priezvisko. Bez Hannesa Râstama by mnohým z nás ako útecha zostali len pochybnosti, zatiaľ čo väčšina by tento problém vyriešila tak, že by jednoducho upriamila svoju pozornosť inam.

Fakt, že Hannes Râstam sa na svojej ceste za pravdou zároveň zapísal do švédskej histórie práva, sa tak trochu zdráham uviesť, a to z toho dôvodu, že podobné fakty so sebou jednoducho ne-

Predslov

zvyknú prinášať veľký čitateľský zážitok. V tomto prípade je to však naopak. Rástim tento príbeh napísal a vyrozprával pútavo. Podáva nám v ňom obraz švédskeho právneho systému, ktorý zlyhal na morálnej, právnej i intelektuálnej úrovni, i systému psychiatrickej starostlivosti, pripomínajúceho skôr sovietske praktiky, o ktorých sme si doteraz mysleli, že si o nich môžeme len čítať. A ak sme si o nich aj niečo prečítali, tak sa to istotne netýkalo nás.

Na záver jedno jednoduché zhrnutie: v tejto knihe sa dozviete, ako švédska polícia, prokurátori, obhajcovia a sudcovia za asistencie rôznych lekárov, psychológov, jedného takzvaného odborníka na spomienky, novinárov a intelektuálov povýšili psychicky chorého mýtomana na „najhoršieho sériového vraha histórie kriminalistiky“.

Je to strašné, skutočné a absolútne výnimočné čítanie.

Leif G. W. Persson